

Motion till riksdagen 2008/09:N254

av Kerstin Engle (s)

Statliga företag och Svenskt Näringsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga möjligheten att statens företag återgår till den tidigare ordningen med en egen arbetsgivarorganisation.

Motivering

Det är naturligt att ställa krav på att de statligt ägda företagen ska vara ett föredöme i sin personalpolitik. Det gäller sådant som arbetsvillkor, jämställdhet, mångfald, arbetsmiljö och hälsa. Det framgår av regeringens skrivelse 2007/08:120 att de statligt ägda företagen förväntas vara föredömen avseende socialt och miljömässigt ansvarstagande. Det råder alltså ingen tveksamhet om vilket uppdrag de statliga företagsledarna har.

För att kunna leva upp till regeringens målsättning krävs väl fungerande fackliga organisationer. Men det krävs också ansvarsfulla arbetsgivare, som respekterar den svenska arbetsmarknadsmodellen med kollektivavtalet i centrum.

Samtidigt är en stor del av statens bolag medlemmar i Svenskt Näringsliv, näringslivets intresse- och arbetsgivarorganisation. Det är en organisation som aktivt attackerar kollektivavtalen och spelreglerna på den svenska arbetsmarknaden.

Statens bolag har ca 200 000 anställda, även om antalet minskar genom de hittills genomförda utförsäljningarna. Posten, SJ, Green Cargo, Telia Sonera, Systembolaget och Teracom är några som ingår i Svenskt Näringsliv. Sammantaget betalar 50-talet statliga bolag ca 60 miljoner kronor varje år till Svenskt Näringsliv och andra branschorganisationer.

Fel! Okänt namn på

Svenskt Näringsliv har ekonomiskt stött det lettiska byggföretaget Laval un Partneri med hittills en halv miljon kronor för dess kamp mot det svenska kollektivavtalet, först i svenska Arbetsdomstolen, sedan i EG-domstolen.

I rapporten Den svenska modellen har kantrat gick Svenskt Näringsliv till angrepp mot fackföreningsrörelsen, som målas ut som alltför maktfullkomlig. Arbetsgivarna i Svenskt Näringsliv vill vingklippa facket och begränsa konflikträtten. Avtalsförhandlingarna om löner och allmänna anställningsvillkor sker numera så gott som helt på fackens villkor, menar man i rapporten. Men verkligheten är att i Sverige beslutar i själva verket arbetsgivaren om nästan allting från löner till företags överlevnad. Utan att blinka lägger storföretag som Ericsson och Electrolux ned verksamhet i Sverige och sparkar ut tusentals människor i arbetslöshet. Ändå vill de bestämma ännu mer.

De statliga företagen bör lämna Svenskt Näringsliv och i stället starta en egen arbetsgivarorganisation (en sådan fanns fram till 1990-talet). Då frikopplas de från den smutskastning av svensk arbetsrätt, som de i dag deltar i. Det är knappast rimligt att statliga medel, våra gemensamma tillgångar, ska användas för att finansiera en verksamhet som i slutändan uppenbart syftar till ett totalt systemskifte på arbetsmarknaden.

Stockholm den 29 september 2008

Kerstin Engle (s)